

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Stand van zaken coördinatie klimaatthema's PU	TELEFOONNUMMER	+31652769536
DATUM	05-07-2022	E-MAILADRES	Alexander.Heusschen@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1871515654-383	DOMEIN/OPGAVE	SLO
VAN	Alexander Heusschen	TEAM	PMB
NUMMER PS	PS2022MM50	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
BIJLAGEN	Geen		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Graag informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot een aantal klimaatgerelateerde moties:

- Motie 100 - Klimaat centraal.
- Motie 74 - Organiseren van een expertsessie.
- Motie 117 - Organiseren van een klimaatop, samen met de gemeente Utrecht.

Inleiding:

Op 2 februari 2022 hebben wij u geïnformeerd over het Drawdown-rapport Preliminary Climate Solutions Assessment en de Klimaatmonitor (Nummer UTSP-1871515654-148). Wij hebben destijds toegezegd u in de zomermaanden te zullen informeren over de voortgang. Dit doen we met deze Statenbrief.

Het Drawdown-rapport omschrijft hoe de verschillende uitvoeringsoverleggen (industrie, landbouw & landgebruik, energie - voorheen elektriciteit -, gebouwde omgeving en mobiliteit) bijdragen aan de klimaatimpact en welke oplossingen de broeikasgasemissies in welke mate kunnen reduceren. Dit rapport en de door de provincie gebouwde Klimaatmonitor, waarin de huidige en historische emissies in kaart zijn gebracht, vormen waardevolle input voor het formuleren van een integrale klimaataanpak op provinciaal niveau om het gestelde provinciale klimaatdoel te halen.

Hoewel we in sterke mate afhankelijk zijn van het nationale en Europese beleid en dito regelgeving, zal de Utrechtse aanpak een verdere uitwerking zijn van de aanpak uit het Klimaatakkoord en die uit de uitvoeringsoverleggen.

Met de meest kansrijke klimaatoplossingen, zoals geïdentificeerd door Drawdown, en de provinciale klimaatmonitor is het tijd voor een concrete(re), concernbrede aanpak voor een klimaatneutrale provincie in 2050. Met de oplevering van de Drawdown-rapportage en de oplevering van de klimaatmonitor hebben we de afgelopen periode goede stappen gezet. De urgentie van het klimaatprobleem is onverminderd hoog; op Europees en landelijk niveau volgen de ontwikkelingen elkaar snel op. Dit vraagt om samenhang en verbinding op het klimaatdossier in de breedste zin van het woord, en daarmee om een nog snellere, gecoördineerde en accurate handelswijze van onze

organisatie en onze partners. Het in relatie brengen van de Utrechtse klimaatthema's met de vijf door het Rijk ingestelde uitvoeringsoverleggen helpt daarbij.

Toelichting:

De afgelopen twee jaar zijn door uw Staten meerdere moties aangenomen die betrekking hebben op klimaat. Met het gereedkomen van de Drawdown-rapportage en de klimaatmonitor is motie 33 (Drawdown voor provincie Utrecht) afgedaan. In motie 100 (Klimaat centraal) draagt u ons op om de concernbrede doelstelling voor een klimaatneutrale provincie steviger aan te zetten. Onlangs is hiervoor het Kernteam Klimaat in het leven geroepen dat aan de volgende ambities werkt:

- 1) Greep krijgen op de samenhang en het effect van klimaatmaatregelen die de uitstoot van broeikasgassen, waaronder CO₂, beperken en afvangen.
- 2) Intensivering van de ambtelijke coördinatie en samenwerking op klimaatthema's. Een duidelijke, coördinerende en intern / extern verbindende rol draagt bij aan focus en versnelling op de klimaatdoelstelling.
- 3) Het binnen en buiten de provinciale organisatie vergroten van het draagvlak, de bewustwording en kennis over klimaat, met het doel tot daadwerkelijke gedragsveranderingen te komen.

Om deze ambities waar te maken, hanteert het Kernteam Klimaat onder meer de volgende werksporen (op hoofdlijnen):

1 Overzicht, inzicht en prioritering broeikasgasreducerende activiteiten en maatregelen

Strategie en maatregelen

Het Drawdown rapport omschrijft welke sectoren en maatregelen impact hebben op het klimaat. Ook heeft Drawdown verschillende technische en gedragsoplossingen in beeld gebracht om broeikasemissies te reduceren. Dit rapport vormt een waardevolle basis voor het formuleren van een strategie om het gestelde provinciale klimaatdoel te halen.

Instrumentarium

Tegelijkertijd constateren we dat het rapport beperkt concreet maakt welke mogelijkheden / rol wij als provincie hebben om zichtbaar stappen te zetten. Een belangrijke stap is daarom uit te werken met welke beleidsmaatregelen en instrumenten en acties we als provincie kunnen bijdragen aan de toepassing van oplossingen. De Drawdown-lijst dient daarbij als inspiratie en als startpunt. Daarnaast blijven we open staan voor andere reductiemogelijkheden of innovaties die zich aandienen. Belangrijke instrumenten voor ons zijn:

- a. Klimaatmaatregelen op een rij. We streven naar een overzicht van de belangrijkste, impactvolle klimaatmaatregelen per uitvoeringsoverleg. Hiermee maken we inzichtelijk wat we nu doen als provincie en welke rol we hebben per maatregel (bijvoorbeeld als aanjager, opdrachtgever, co-financier, etc.).
- b. Effectschatting maatregelen. Vervolgens maken we op basis van expert judgement een globale inschatting van de bijdrage van elke maatregel aan de broeikasgasreductie (uitgedrukt in CO₂-equivalenten). Ook wordt inzichtelijk gemaakt waar we staan ten opzichte van het tussendoel in 2030 (49% en 55% reductie t.o.v. 2019) en het einddoel in 2050 (CO₂-neutraliteit).
- c. Expertsessie. In een expertsessie op 2 november 2022 worden deze resultaten met u gedeeld en besproken. Wij nodigen experts uit die kunnen schetsen wat de Europese klimaatplannen voor de provinciale organisatie én Utrecht zouden kunnen betekenen, en wat dit betekent voor de rol van de provincie. Het voornaamste doel is te inspireren over welke maatregelen voor de provincie Utrecht het meest impactvol kunnen zijn en waar de kansen liggen.
- d. Scenario's: Met behulp van het Drawdown-rapport als inspiratiebron worden ook nieuwe klimaatkansen en de bijbehorende instrumenten (zoals beleidsmaatregelen en acties) voor verdere broeikasreductie en -absorptie verkend, aangedragen en, zo nodig, onderzocht. Dit vormt de basis voor keuzerichtingen c.q. prioritering bij vragen zoals: waar zetten we op in (kijkend naar onze rol), waar zit onze impact, wat zijn besparingsmogelijkheden, wat zijn 'musthaves' / 'nice-to-haves', e.d., en wat zijn de financiële gevolgen?

2 Doorontwikkeling van de monitor

Er is een klimaatmonitor provincie Utrecht V1.0 ontwikkeld. Onderdeel daarvan is een dashboard met richtinggevend indicatoren die inzicht bieden in de ontwikkelingen van het provinciale beleid. Doorontwikkeling dient plaats te vinden op de volgende aspecten:

- a) inbedden van de beleidsmaatregelen en acties van de PU in het klimaatdashboard;
- b) actualiseren en uitbreiden van het klimaatdashboard;
- c) samenbrengen / verbinden van verschillende monitors (in nauwe samenwerking met het programma Slimmer met data, dat onderdeel uitmaakt van de concernopgave Datagedreven provincie).

Hiermee sturen we op aan op een provinciebrede informatievoorziening voor de voortgang van de klimaatdoelstelling van de provincie.

3 Versterken samenwerking en verbinding

Een duidelijke coördinerende en intern / extern verbindende rol draagt bij aan focus en versnelling op de klimaatdoelstelling. Dit doen we met:

- het inrichten van een interne netwerkorganisatie klimaat;
- het in kaart brengen van de samenhang met andere grote opgaven;
- inspiratie, kennisdeling / - verspreiding en motivatie;
- het faciliteren van structurele, brede klimaatoverleggen en een gecoördineerde lobby en strategie (samen met het Rijk en andere partners).

Stand van zaken klimaatmoties:

Met het gereedkomen van de Drawdown-rapportage en de klimaatmonitor is motie 33 afgedaan. Met de hierboven beschreven werksporen gaan wij werken aan onder andere motie 100 (Klimaat centraal) en motie 74 die ons opdraagt een expertsessie te organiseren.

In motie 117 verzoekt u ons te verkennen op welke wijze de provincie de gemeente Utrecht kan ondersteunen door gaststad te zijn voor internationale bijeenkomsten die tot doel hebben klimaatverandering en de effecten daarvan te bestrijden. In de afgelopen periode zijn wij hierover op ambtelijk niveau in contact getreden met de gemeente Utrecht. Het is de bestuurlijke ambitie van de gemeente om Utrecht internationaal te profileren op het gebied van klimaat met een klimaatop. Deze plannen zijn echter nog niet geconcretiseerd. Zodra ze meer vorm krijgen, zullen wij in overleg gaan met de gemeente hoe we hierin kunnen ondersteunen. Voor 2022 en 2023 is de klimaatop overigens reeds 'vergeven' aan respectievelijk Egypte en de Verenigde Arabische Emiraten.

Financiële consequenties:

In de doelenboom van de begroting 2022 is onder H 9.7 "Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief" het doel 9.7.3 "De transitie naar een klimaat neutrale samenleving wordt concernbreed beter verankerd en gemonitord", opgenomen. Hieraan is budget toegekend van €215.000 per jaar voor 2022.

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan het uitvoeren van de moties, anders dan waarin reeds is voorzien in de begroting.

Vervolgprocedure / voortgang:

In het najaar zullen wij u nader informeren. We treffen momenteel voorbereidingen voor een expertsessie met Provinciale Staten op 2 november 2022 over de ontwikkelingen m.b.t. de CO2-reductiedoelstelling van 55% minder uitstoot ten opzichte van 2019, wat dit qua maatregelen voor Utrecht zou kunnen betekenen en de voorbereidingen die de provincie hiervoor treft.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen